

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
หลักสูตรการย้อมเส้นไหมด้วยสีธรรมชาติ
จำนวน ๓๕ ชั่วโมง
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอศีขรภูมิ

ความเป็นมา

อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ เป็นอำเภอที่มีวัฒนธรรมการทอผ้ามานาน และได้สืบทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมจนเป็นเอกลักษณ์ของตนเองที่โดดเด่น ยิ่งหากได้ศึกษาอย่างลึกซึ้งแล้วจะค้นพบเหตุผลหลายประการที่สนับสนุนในเรื่องการทอผ้าไหมที่เป็นเอกลักษณ์ของสุรินทร์ ในด้านต่าง ๆ เช่น วัฒนธรรมประเพณี การทอเส้นไหม ลวดลายผ้าไหม และกรรมวิธีการทอ ตลอดจนการใช้ผ้าไหมในโอกาสต่าง ๆ และยังเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ตลอดไป

ในการเพิ่มเสน่ห์ และราคาของผ้าไหม อีกอย่างหนึ่งคือการทอผ้าไหมที่ย้อมด้วยสีธรรมชาติ การย้อมสีธรรมชาติ โดยส่วนใหญ่ได้มาจากส่วนต่าง ๆ ของพืช เช่น เปลือกไม้ ใบไม้ ผล ลำต้น แก่น ต้นไม้และรากไม้ ซึ่งจะมีกรรมวิธีในการเตรียมน้ำย้อมสีและวิธีการย้อมสีที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับชนิดของพืชและส่วนที่นำมาใช้ในการย้อมสี

หลักการของหลักสูตร

๑. เพื่อให้ผู้เรียนการฝึกอบรมพัฒนาอาชีพ สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและพัฒนาตนเองได้
๒. เพื่อให้ผู้เรียนการอบรมมีรายได้เพิ่มขึ้น

จุดมุ่งหมาย

๑. ผู้เรียนการฝึกอบรมพัฒนาอาชีพ สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและพัฒนาตนเองได้
๒. ผู้เรียนการอบรมมีรายได้เพิ่มขึ้น

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้พลาดโอกาส และผู้ขาดโอกาส จำนวน ๑๕ คน
 ณ บ้านอาราง หมู่ที่ ๗ ตำบลนารุ่ง อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์

ระยะเวลาเรียน

รวมหลักสูตร	๓๕	ชั่วโมง	แบ่งเป็น
ภาคทฤษฎี	จำนวน	๕	ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ	จำนวน	๓๐	ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

๑. ทักษะการย้อมเส้นไหมด้วยสีธรรมชาติ
 - ๑.๑ การย้อมสีไหม จำนวน ๓๕ ชั่วโมง
 - วัสดุอุปกรณ์
 - วิธีการ/ขั้นตอนการย้อมสีไหมด้วยสีธรรมชาติ
 - ข้อควรระวังในการย้อมสีไหมด้วยสีธรรมชาติ

การจัดกระบวนการเรียนรู้

๑. ศึกษาจากเอกสารและภูมิปัญญา
๒. ฟังวิทยากรบรรยายให้ความรู้
๓. การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
๔. แลกเปลี่ยนเรียนรู้
๕. ทำใบความรู้และใบงาน
๖. ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง
๗. ฝึกปฏิบัติจริงและทดสอบผ่านเกณฑ์ที่กำหนดให้

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการยอมรับเส้นไหมด้วยสีธรรมชาติ

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
จุดมุ่งหมายและ ความสำคัญของการ ยอมรับเส้นไหมด้วยสี ธรรมชาติ	๑. ความสำคัญของการ ประกอบอาชีพการยอมรับ เส้นไหมด้วยสีธรรมชาติ ๒. บอกความเป็นไปได้ใน การ ประกอบอาชีพการยอมรับ เส้นไหมด้วยสีธรรมชาติ ๒.๑ การลงทุน ๒.๒ กระบวนการผลิต ๒.๓ การบรรจุหีบห่อ ๒.๔ การตลาด ๓. การตัดสินใจในการเลือก อาชีพ	๑. ความสำคัญของการ ประกอบอาชีพ การยอมรับ เส้นไหมด้วยสีธรรมชาติ ๒. บอกความเป็นไปได้ใน การประกอบ อาชีพการยอมรับ เส้นไหมด้วยสีธรรมชาติ ๒.๑ การลงทุน ๒.๒ กระบวนการผลิต ๒.๓ การบรรจุหีบห่อ ๒.๔ การตลาด	จัดการเรียนรู้โดยใช้ ใบความรู้ และ การบรรยาย อธิบายโดย วิทยากร	๑	-
ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับ การ ย้อมเส้นไหม ด้วยสี ธรรมชาติ	๑. แหล่งเรียนรู้การประกอบ อาชีพ การยอมรับเส้นไหมด้วย สี ธรรมชาติ ๒. กลุ่ม / บุคคลที่ประสบ ความ – สำเร็จในอาชีพการ ยอมรับเส้นไหมด้วยสีธรรมชาติ ๓. ทิศทางการประกอบ อาชีพ ธุรกิจชุมชน	๑. แหล่งเรียนรู้การ ประกอบอาชีพ การ ยอมรับ เส้นไหมด้วยสีธรรมชาติ ๒. กลุ่ม / บุคคลที่ประสบ ความ – สำเร็จ ในอาชีพการ ยอมรับเส้นไหมด้วยสีธรรมชาติ ๓. ทิศทางการประกอบ อาชีพ ธุรกิจ ชุมชน	จัดการเรียนรู้โดย -การบรรยาย - ศึกษาเอกสาร - ศึกษาจากคลิป วีดีโอ -ศึกษาจากตัวอย่าง จริง	๑	-

<p>การเตรียม วัตถุประสงค์และเส้น ใหม่</p>	<p>๑. การเตรียมวัตถุประสงค์ที่ ใช้ ๒. การทำความเข้าใจเส้น ใหม่โดยการตีเส้นใหม่ใน น้ำเปล่า เพื่อละลายซีเมนต์ที่ ติด มากับเส้นใหม่ ๓. งบประมาณในการซื้อ วัสดุ อุปกรณ์ ๔. สถานที่จำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์</p>	<p>การเตรียมวัตถุประสงค์ เส้นใหม่ ๑. การเตรียมวัตถุประสงค์ ที่ใช้ ๒. การทำความเข้าใจเส้นใหม่โดยการ ตีเส้นใหม่ ในน้ำเปล่า เพื่อละลายซีเมนต์ ที่ ติดมากับเส้นใหม่ ๓. งบประมาณในการซื้อ วัสดุ อุปกรณ์ ๔. สถานที่จำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์</p>	<p>จัดการเรียนรู้โดย - การบรรยาย - ศึกษาเอกสาร - ศึกษาจากคลิป วิดีโอ - ศึกษาจากตัวอย่าง จริง - สาธิตโดยวิทยากร และฝึกปฏิบัติ</p>	๑	-
<p>การเตรียม วัตถุประสงค์และเส้น ใหม่</p>	<p>๑. การเตรียมเส้นใหม่ก่อน นำไปย้อม ๑.๑ การซัก ๑.๒ การฝั่งให้แห้ง ๒. การเลือกใช้อุปกรณ์ ๒.๑ การเลือกขนาดให้ เหมาะสมกับปริมาณเส้นใหม่ มีขนาดใหญ่อพที่จะรับ น้ำหนักเส้นใหม่ที่เปียกใน หม้อ ย้อมได้ ๒.๒ อุปกรณ์ที่ใช้ในการ ต้ม</p>	<p>๑. การเตรียมเส้นใหม่ก่อน นำไปย้อม ๑.๑ การซัก ๑.๒ การฝั่งให้แห้ง ๒. การเลือกใช้อุปกรณ์ ๒.๑ การเลือกขนาดให้ เหมาะสมกับ ปริมาณเส้นใหม่ มีขนาดใหญ่อพที่จะ รับ น้ำหนักเส้นใหม่ที่เปียก ในหม้อย้อมได้ ๒.๒ อุปกรณ์ที่ใช้ในการ ต้ม</p>	<p>จัดการเรียนรู้โดย -การบรรยาย - ศึกษาเอกสาร - ศึกษาจากคลิป วิดีโอ -ศึกษาจากตัวอย่าง จริง - สาธิตโดยวิทยากร และฝึกปฏิบัติ</p>	๑	๒

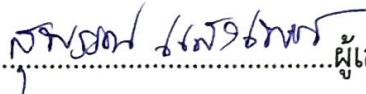
<p>การเลือกวิธีนำ พืชมาเยี่ยมสี ที่ใต้ จากส่วนต่างๆ ของพืช</p>	<p>๑. กลุ่มพืชให้สีม่วงจากดอก อัญชัน ๒. สีม่วงอ่อนจากเปลือก มังคุด ๓. สีชมพู จากฝาง , ต้น มะพร้าว ๔. สีเขียวจากใบมะม่วง , สมอ , ใบขี้เหล็ก, ใบหูทวน ๕. สีเขียวจากใบขี้เหล็กบ้าน ๖. สีเหลืองจากขมิ้นแคโร ๗. สีเหลืองจากแก่นข ๘. สีน้ำตาลแดง จากเปลือก ต้นอะราง</p>	<p>การเลือกวิธีนำ พืชมาเยี่ยมสีที่ ได้จากส่วน ต่างๆ ของพืช ๑. กลุ่มพืชให้สีม่วงจากดอก อัญชัน ๒. สีม่วงอ่อนจากเปลือก มังคุด ๓. สีชมพู จากฝาง , ต้น มะพร้าว ๔. สีเขียวจากใบมะม่วง , สมอ , ใบ ขี้เหล็ก , ใบหูทวน ๕. สีเขียวจากใบขี้เหล็กบ้าน ๖. สีเหลืองจากขมิ้นแคโร ๗. สีเหลืองจากแก่น ๘. สีน้ำตาลแดง จากเปลือก ต้นอะราง</p>	<p>จัดการเรียนรู้โดย - ศึกษาจากคลิป วีดีโอ -สาริตโดย วิทยากร และฝึกปฏิบัติ</p>	๑	๘
<p>เทคนิคการเยี่ยม สีธรรมชาติ จากส่วนของ พืช</p>	<p>๑. เทคนิคการเยี่ยมสี ธรรมชาติ จากส่วนของพืช - เทคนิคการ เยี่ยมสีที่มีความ คงทนต่อแสง และการซัก ๒. การรมวิธีการเยี่ยมเส้นไหม ด้วยสีธรรมชาติ ๒.๑ การใช้เวลาเยี่ยม ๒.๒ เทคนิคการเยี่ยมสี ธรรมชาติจากส่วนของพืช ๒.๓ การเก็บรักษา</p>	<p>๑. เทคนิคการเยี่ยมสี ธรรมชาติจากส่วน ของพืช - เทคนิคการเยี่ยมสีที่มี ความ คงทนต่อแสงและ การซัก ๒. การรมวิธีการเยี่ยมเส้น ไหมด้วยสี ธรรมชาติ ๒.๑ การใช้เวลาเยี่ยม ๒.๒ เทคนิคการเยี่ยมสี ธรรมชาติจากส่วน ของพืช ๒.๓ การเก็บรักษา</p>	<p>จัดการเรียนรู้โดย -การบรรยาย -ศึกษาจากคลิป วีดีโอ -สาริตโดยวิทยากร และฝึกปฏิบัติ</p>		๒๐

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

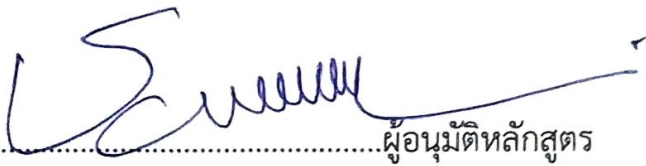
๑. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ถึงวิธีการฟอก ย้อม เส้นไหม
๒. ผู้เรียนมีความรู้ สามารถปฏิบัติการฟอก ย้อม เส้นไหม
๓. ผู้เรียนมีความรู้ เข้าใจหลักการวิธีการวางแผนจัดจำหน่ายผลผลิต
๔. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ ในการประกอบอาชีพได้

ผู้สอน / สถานที่เรียน

วิทยากรโดย.....

ลงชื่อ..........ผู้เสนอหลักสูตร
(นางสุพรรณ แสงเพชร)
วิทยากร

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายทรงชัย เจื้อจันท์)
ครู ชำนาญการ

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นายไชยพจ ณะเกิงสุข)

ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอพนมดงรัก
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอพนมดงรัก
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสีขจรภูมิ